

Tema 4: Conceptes bàsics i marc legal de l'activitat del professional informàtic

Mariluz Gordo

Índex

- ▶ Conceptes bàsics del dret
- ▶ Marc legal de l'activitat del professional informàtic
  - ▶ Llei de serveis de la societat de la informació
  - ▶ Procediment electrònic
- ▶ Responsabilitat civil
- ▶ Delictes informàtics
- ▶ Conclusions

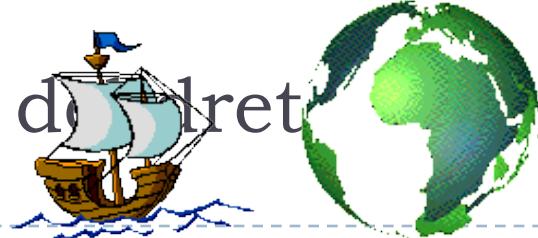
Conceptes bàsics del dret

Introducció

- ▶ El dret informàtic no existeix com a tal
  - ▶ Normes fragmentades
  - ▶ La informàtica com a ciència és molt recent.
- ▶ Què es el dret?
  - ▶ “Conjunt de principis i normes que fixen i tutelen una determinada organització de les relacions socials i que tendixen a evitar-ne la violació”.

Conceptes bàsics d'etlret Introducció

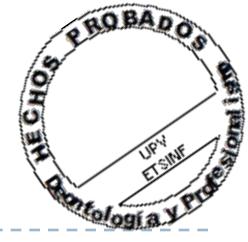
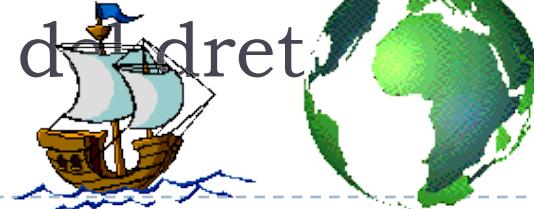

- ▶ Qui serà l'encarregat de definir aquest conjunt de principis i normes?

Conceptes bàsics de Dret

Introducció

- ▶ A Espanya, la constitució del 1978 estableix la divisió de poders:

FUNDIDO CON CAÑONES TOMADOS AL ENEMIGO EN LA GUERRA DE ÁFRICA
AN 1860.

Conceptes bàsics del dret

Introducció

- ▶ Qui serà l'encarregat de definir aquest conjunt de principis i normes?
- ▶ Qui ostente el poder legislatiu.
- ▶ El legislador tria i decideix per mitjà de la llei quina conducta exigirà, quins drets concedirà a persones, grups o associacions, i com organitzarà la societat i els seus components en el terreny econòmic, social i polític.

Conceptes bàsics del dret

Introducció

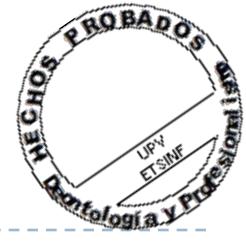
- ▶ A Espanya, la constitució del 1978 estableix la divisió de poders:
  - ▶ Poder executiu (aplicació de les lleis),
  - ▶ Poder legislatiu. (elaboració de les lleis)
  - ▶ Poder judicial (administració de la justícia aplicant les normes jurídiques).

Llei fonamental a Espanya?

Conceptes bàsics del dret

La jerarquia en el conjunt de lleis

- ▶ Regula el règim bàsic de drets i llibertats dels individus i organitza els poders i les institucions polítiques.
- ▶ Està per damunt de qualsevol llei.

Conceptes bàsics del dret

La jerarquia en el conjunt de lleis

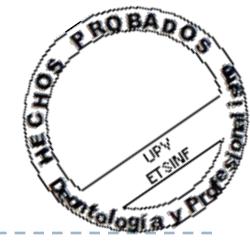
- ▶ **Lleis orgàniques i ordinàries:**
  - ▶ **Orgàniques:** relatives al desenvolupament dels drets fonamentals i de les llibertats públiques, les que aproven els estatuts d'autonomia i el règim electoral general
  - ▶ **Ordinàries:** les altres previstes en la Constitució.
  - ▶ L'aprovació, modificació o derogació de les lleis orgàniques exigeix majoria absoluta del Congrés, en una votació final sobre el conjunt del projecte.

32 decretos en nueve meses: Sánchez bate el récord de Rajoy y triplica a Zapatero y Aznar

- ▶ 12/03/2019 El Confidencial Rafael Méndez y Jesús Escudero

Conceptes bàsics del dret

La jerarquia en el conjunt de lleis

- ▶ Decret llei:
  - ▶ En cas de necessitat extraordinària i urgent,
  - ▶ el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals que no poden afectar:
    - ▶ l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat,
    - ▶ els drets, els deures
    - ▶ i les llibertats dels ciutadans regulats en la Constitució, el règim de les comunitats autònombes ni el dret electoral general.
  - ▶ S'han de sotmetre immediatament a debat i votació de totalitat al Congrés dels Diputats.

Conceptes bàsics del dret

La jerarquia en el conjunt de lleis

- ▶ Disposicions reglamentàries:
  - ▶ Els reglaments (reials decrets i ordres ministerials) emanen del poder executiu
    - ▶ Reial decret del consell de ministres,
    - ▶ Ordres ministerials dels diferents ministeris), i no poden contradir el que es disposa en les lleis.

La legislación supranacional

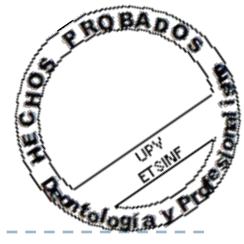
Noticias Jurídicas > Noticias de actualidad, jurisprudencia y sector legal > Noticias

Noticias de actualidad | Actualidad

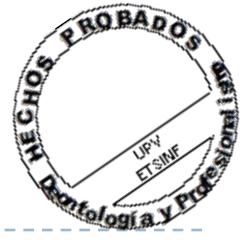
⌚ 25/07/2019 13:28:19 | PROTECCIÓN DE DATOS

La Comisión decide llevar a España ante el Tribunal por no transponer el Derecho de la UE en materia de protección de datos

La legislación supranacional

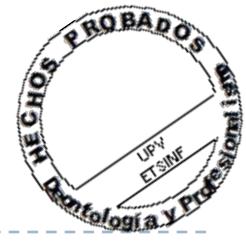
- ▶ Cessió de sobirania nacional per dur a terme accions comunes (o una acció unificada) entre un conjunt de països.
- ▶ Unió Europea: traspàs de poders al Consell, la Comissió i el Parlament Europeu, que tenen iniciativa legislativa.
- ▶ La legislación supranacional va mas allá de la Unión Europea
- ▶ La Constitució preveu i regula la cessió de certs aspectes de l'exercici de la sobirania a organismes internacionals.
  - ▶ En aquest sentit, els tractats internacionals a què s'ha arribat vàlidament, una vegada publicats de manera oficial a Espanya, formen part de l'ordenament intern.

La legislación supranacional

- ▶ Reglaments: normes jurídiques que emanen de les institucions europees, que tenen un efecte directe als països membres, i que prevalen sobre el dret nacional.
- ▶ Directives: amb objectius que els països han de complir en un període determinat, i cada país transcriu la directiva a la seu pròpia legislació segons els seus criteris.
- ▶ Decisions: efecte directe, però en aquest cas tenen un caràcter més administratiu i van dirigides a destinataris precisos.

Marc legal del professional informàtic

- ▶ Molta llegalació afecta a l'activitat del professional informàtic, però en destaquen les següents:
  - ▶ Llei de protecció de dades
  - ▶ Llei de propietat intel·lectual
  - ▶ Llei de serveis de la societat de la informació
  - ▶ Procediment electrònic

TECNOLOGÍA

UPV
ETSIIN
Tecnología y Profesionali

ÚLTIMA HORA

Carlos Iturgaiz será el candidato de PP+Cs en Euskadi tras apa

Los 11 retos de la "revolución digital" prometida por el nuevo Gobierno de coalición

- ④ Pedro Sánchez eleva la "transformación digital" al rango de vicepresidencia y se la encarga a su mano derecha en el área económica, Nadia Calviño
- ④ La vicepresidenta coordinará la respuesta a desafíos clave pero que afectan a casi todos los ministerios: empleo, infraestructuras, educación, cultura o igualdad
- ④ "La revolución digital para impulsar el crecimiento económico y mejorar el bienestar de las personas" fue uno de los puntos clave del pacto entre PSOE y Unidas Podemos

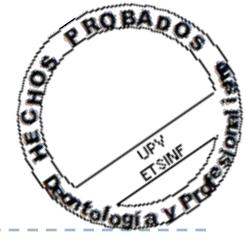
Futur

Carlos del Castillo Seguir a @cdelcastillom

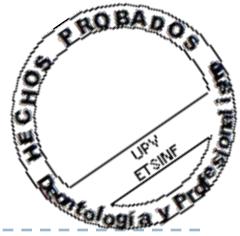
10/01/2020 - 21:46h

LSSI: Llei de serveis de la societat d'informació.

- ▶ Ley 34/2002, de 11 de julio, de servicios de la sociedad de la información y de comercio electrónico
  - ▶ Objectiu
  - ▶ Què es “servei de la societat de la informació”
  - ▶ Exemples
  - ▶ Obligacions
  - ▶ Quina informació ha de prestar el prestador de servei d'intermediació que alberga dades, és responsable de la informació emmagatzemada?
  - ▶ Què informació ha de facilitar?

LSSI: Llei de serveis de la societat d'informació. Objectiu

- ▶ sorgeix per a incloure en la nostra legislació una directiva europea
- ▶ s'entén per *serveis de la societat de la informació o serveis*
  - ▶ tot servei prestat normalment a títol onerós, a distància, per via electrònica i a petició individual del destinatari.
  - ▶ comprèn també els serveis no remunerats pels destinataris, en la mesura en què constituisquen una activitat econòmica per al prestador de serveis.
- ▶ Són serveis de la societat de la informació, i sempre que representen una activitat econòmica, els següents:
  - ▶ La contractació de béns o serveis per via electrònica
  - ▶ L'organització i la gestió de subhastes per mitjans electrònics o de mercats i centres comercials虚拟
  - ▶ La gestió de compres en la xarxa per grups de persones
  - ▶ L'enviament de comunicacions comercials
  - ▶ El subministrament d'informació per via telemàtica

LSSI: Llei de serveis de la societat d'informació.

Reponsabilitats

- ▶ El prestador de serveis resta obligat a facilitar, per mitjans electrònics, de forma permanent, fàcil, directa i gratuïta, a la informació següent:
  - ▶ Nom o denominació social, domicili, adreça de correu electrònic, Registre Mercantil,
  - ▶ Dades relatives a activitats regulades, NIF, preus de forma clara i exacta (si inclou o no els impostos aplicables, despeses d'enviament...)
  - ▶ Els codis de conducta als quals, si s'escau, estiga adherit i la manera de consultar-los electrònicament.
- ▶ Els operadors de xarxes de telecomunicacions i proveïdors d'accés a una xarxa de telecomunicacions que presten un servei d'intermediació (=transmetre per una xarxa de comunicacions dades facilitades pel destinatari o a facilitar accés a aquesta) no seran responsables per la informació transmesa (llevat que hagen originat la transmissió, modificat o seleccionat dades o els destinataris d'aquestes).

LSSI: Llei de serveis de la societat d'informació.

Reponsabilitats

▶ Els prestadors de serveis

- ▶ que facen una còpia temporal de les dades sol·licitades pels usuaris: no seran responsables pel contingut d'aquestes dades ni per la reproducció temporal d'aquestes, sempre que:
  - ▶ No modifiquen la informació.
  - ▶ Permeten accedir-hi sols als destinataris que complisquen les condicions imposades amb aquest fi pel destinatari la informació del qual se sol·licita.
  - ▶ Respecten les normes generalment acceptades i aplicades pel sector per a l'actualització de la informació.
  - ▶ No interfereixen en la utilització lícita de tecnologia generalment acceptada i usada pel sector, a fi d'obtenir dades sobre la utilització de la informació.
  - ▶ Retiren la informació que hagen emmagatzemat o fan impossible accedir-hi quan tinguen coneixement efectiu del que segueix: que ha sigut retirada del lloc de la xarxa en què es troava inicialment; que s'ha impossibilitat accedir-hi, o que un tribunal o un òrgan administratiu competent ha ordenat retirar-la o impedir que s'hi accedisca.

LSSI: Llei de serveis de la societat d'informació

Reponsabilitats

▶ Els prestadors de serveis

- ▶ **d'intermediació consistent a albergar dades: no seran responsables per la informació emmagatzemada, sempre que:**
  - ▶ No tinguen coneixement efectiu que l'activitat o la informació emmagatzemada és il·lícita o lesionà béns o drets d'un tercer susceptibles d'indemnització.
  - ▶ Si en tenen, actuen amb diligència per retirar les dades o fer impossible accedir-hi.
- ▶ **faciliten enllaços a continguts o instruments de cerca de continguts: no seran responsables per la informació a la qual dirigisquen els destinataris dels seus serveis, sempre que:**
  - ▶ No tinguen coneixement efectiu que l'activitat o la informació a la qual remeten o que recomanen és il·lícita o que lesionà béns o drets d'un tercer susceptibles d'indemnització.
  - ▶ Si en tenen, actuen amb diligència per suprimir o inutilitzar l'enllaç corresponent.

LSSI. Comunicacions comercials i contratació electrònica

- ▶ Les comunicacions comercials via electrònica han de ser clarament identificables com a tals (s'hi ha d'indicar *publicitat o publi*).
  - ▶ Prohibit l'enviament de comunicacions publicitàries o promocionals per correu electrònic o qualsevol altre mitjà de comunicació electrònica equivalent no sol ·licitades o autoritzades expressament pels destinataris
- ▶ Element fonamental d'aquesta llei: el **contracte electrònic**:
  - ▶ “tot contracte en el qual l'oferta i l'acceptació es transmeten per mitjà d'equips electrònics de tractament i emmagatzematge de dades, connectats a una xarxa de telecomunicacions”.
  - ▶ Els contractes realitzats per via electrònica s'equiparen amb els contractes tradicionals. Després de la recepció de l'acceptació del contracte, s'ha d'enviar una confirmació d'aquesta recepció.

Más información

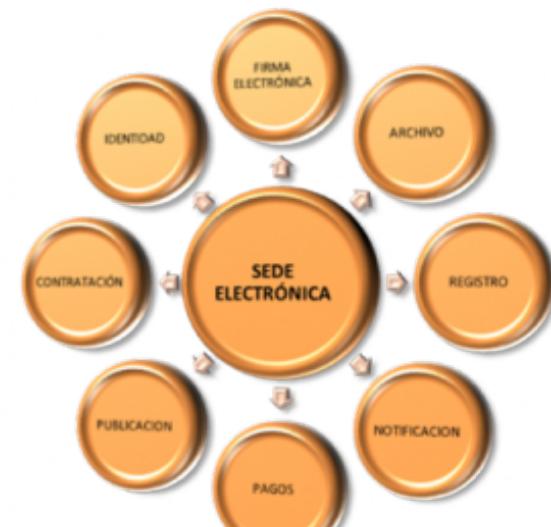
- ▶ BOE-Legislación consolidada
  - ▶ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-13758&p=20140510&tn=0>
- ▶ LSSI-Preguntas más frecuentes
  - ▶ <http://www.lssi.gob.es/la-ley/Paginas/preguntas-frecuentes.aspx>

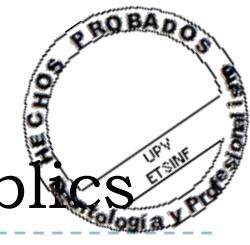
Accés electrònic dels ciutadans als serveis públics

- ▶ Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
- ▶ Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic
- ▶ Regulen l'utilització de les TI en l'activitat administrativa
  - ▶ en les relacions dels ciutadans amb les AA.PP.
  - ▶ en les relacions entre les mateixes administracions

Accés electrònic dels ciutadans als serveis públics

- ▶ Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
  - ▶ Objetius
  - ▶ La firma electrònica
  - ▶ Los registres electrònics i comunicacions
  - ▶ Els documents
  - ▶ Interoperabilitat de sistemes i aplicaciones

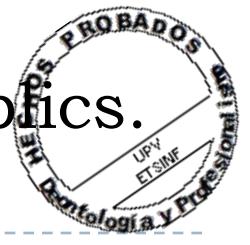

Accés electrònic dels ciutadans als serveis públics

- ▶ Termes *administració electrònica* i *accés electrònic* tendeixen a confondre's.
- ▶ *Administració electrònica*, (definició de la Comissió Europea) es:
  - ▶ l'ús de les TIC en les administracions públiques,
  - ▶ combinat amb canvis organitzatius
  - ▶ i noves aptituds,
- ▶ a fi de millorar els serveis públics i els processos democràtics i reforçar el suport a les polítiques públiques”.
- ▶ Què es pretén?
  - ▶ aconseguir “majors garanties de control i integritat documental” i
  - ▶ facilitar “el compliment de les degudes obligacions de transparència,
  - ▶ atès que permet oferir informació puntual, àgil i actualitzada als interessats”.

Accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

Objectiu

- ▶ L'ús d'aquesta tecnologia ha de continuar garantint els drets dels ciutadans i l'eficàcia de l'activitat administrativa en condicions de seguretat jurídica.
- ▶ La tramitació electrònica no pot ser encara una forma especial de gestió dels procediments, ha de constituir l'actuació habitual de les Administracions.

Una Administració sense paper no sols serveix millor als principis d'eficàcia i eficiència, en estalviar costos a ciutadans i empreses, sinó que també reforça les garanties dels interessats.

la constància de documents i actuacions en un arxiu electrònic facilita el compliment de les obligacions de transparència, perquè permet oferir informació puntual, àgil i actualitzada als interessats.

és necessari comptar amb una nova regulació que, acabant amb la dispersió normativa existent, reforci la participació ciutadana, la seguretat jurídica i la revisió de l'ordenament.

a fi d'assegurar el seu exercici Administracions Pùbliques d'acord amb els principis de bona regulació, garantir de manera adequada l'audiència i participació dels ciutadans en l'elaboració de les normes i aconseguir la predictibilitat i evaluació pública de l'ordenament, com a corol·lari imprescindible del dret constitucional a la seguretat jurídica.

Accés electrònic dels ciutadans als serveis públics

- ▶ Implicacions tècniques de la llei en les que participen professionals informàtics:
  - ▶ La conservació en format electrònic per les administracions públiques dels documents d'un expedient,
  - ▶ l'obtenció de còpies electròniques de documents electrònics que formen part de procediments,
  - ▶ la seguretat,
  - ▶ l'ús d'aplicacions amb estàndards oberts (o d'ús generalitzat).
  - ▶ la finestreta única
  - ▶ la signatura electrònica.

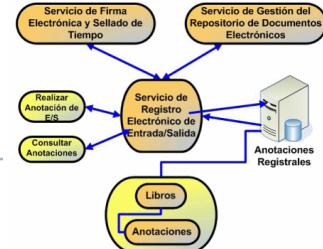
Signatura electrònica

- ▶ La necessària identificació i autentificació
- ▶ Les Administracions Pùbliques:
  - ▶ La seu pròpia identificació electrònica i per a l'autenticació dels documents electrònics que produïsquen
  - ▶ Sede electrònica:
    - ▶ Adreça electrònica disponible per als ciutadans a través de xarxes de telecomunicacions la titularitat, la gestió i l'administració de les quals corresponen a una administració pública
      - Ej. <https://www.agenciatributaria.gob.es/AEAT.sede/Inicio/Inicio.shtml>
      - El personal de les AAPP. ha d'estar identificat i autenticat (signatura electrònica.)
      - Els ciutadans també deuen estar identificats (signatura electrònica)

Signatura electrónica

- ▶ Administracions Pùbliques obligades a verificar la identitat dels interessats. Sistemes admesos:
  - ▶ a) Sistemes basats en certificats electrònics reconeguts o qualificats de signatura electrònica expeditis per prestadors inclosos en la «Llista de confiança de prestadors de serveis de certificació».
  - ▶ b) Sistemes basats en certificats electrònics reconeguts o qualificats de segell electrònic expeditis per prestadors inclosos en la «Llista de confiança de prestadors de serveis de certificació».
  - ▶ c) Sistemes de clau concertada i qualsevol altre sistema que les Administracions Pùbliques considerin vàlid, en els termes i condicions que s'estableixin.
- ▶ http://clave.gob.es/clave_Home/clave/queEs.html

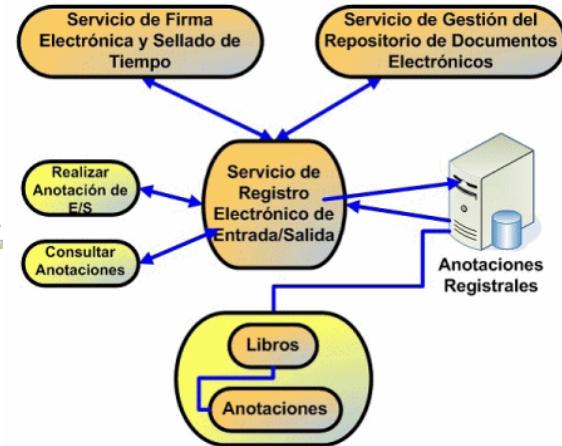

Signatura electrónica

- ▶ **Artículo 13 Derechos de las personas en sus relaciones con las Administraciones Públicas**

- ▶ **Artículo 14 Derecho y obligación de relacionarse electrónicamente con las Administraciones Públicas**

Els registres electrònics

- ▶ Recepció i l'enviament de sol·licituds, escrits i comunicacions a les administracions públiques
- ▶ Es regeixen, a l'efecte del còmput dels terminis imputables tant als interessats com a les administracions públiques, per la data i l'hora oficials de la seu electrònica d'accés.
- ▶ Aquesta ha de disposar de les mesures de seguretat necessàries per a garantir-ne la integritat, i ha de figurar de manera accessible i visible.
- ▶ Permeten la presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions 365 dies durant 24 h.

Dret i obligació de relacionar-se amb administracions

- ▶ **Artículo 14 Derecho y obligación de relacionarse electrónicamente con las Administraciones Públicas**
- ▶ Els ciutadans poden triar en tot moment la manera de comunicar-se amb les administracions públiques, siga per mitjans electrònics o no.
- ▶ Les AAPP. utilitzaran mitjans electrònics amb els ciutadans sempre que així ho hagin sol·licitat o consentit expressament, i preferentment mitjans electrònics en les seves comunicacions amb altres AAPP.

Els documents

- ▶ Les AAPP. emetran els documents administratius per escrit, a través de mitjans electrònics, llevat que la naturalesa dels documents exigisca una altra forma més adequada d'expressió i constància.
- ▶ Perquè aquests documents siguin considerats vàlids (article 26.2 de la Llei 39/2015), han de:
  - ▶ Contenir informació de qualsevol naturalesa arxivada en un suport electrònic segons un format determinat susceptible d'identificació i tractament diferenciat.
  - ▶ Disposar de les dades d'identificació que en permeten la individualització, sens perjudici de la possible incorporació a un expedient electrònic.
  - ▶ Incorporar una referència temporal del moment en què han sigut emesos.
  - ▶ Incorporar les metadades mínimes exigides.
  - ▶ Incorporar les signatures electròniques que corresponguen d'acord amb el previst en la normativa aplicable.

Interoperabilitat

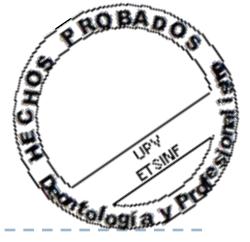

Interoperabilitat

- ▶ Llei 40/2015, d'I d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic (CAPÍTOL IV Article 156 Esquema Nacional d'Interoperabilitat i Esquema Nacional de Seguretat)
- ▶ L'Esquema Nacional d'Interoperabilitat comprendrà:
  - criteris i recomanacions de seguretat,
  - conservació i normalització de la informació,
  - aplicacions.
- ▶ A ser tinguts en compte per les Administracions Pùbliques per a garantir la interoperabilitat.

L'Institut d'Enginyers Elèctrics i Electrònics defineix interoperabilitat com l'habilitat de dues o més sistemes o components per a intercanviar informació i utilitzar la informació intercanviada.

La responsabilitat civil

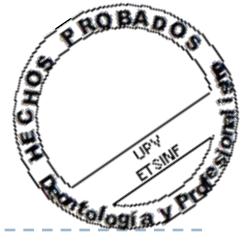
- ▶ Descripció y tips
- ▶ La RC en l'àmbit de l'enginyeria
- ▶ El segur de RC

Así es el seguro a terceros

Què és?

Obligació de reparar els danys i perjudicis produïts a un tercero en conseqüència d'una acció o omissió, pròpia o d'altri per qui ha de respondre, en la qual hi haja hagut algun tipus de conducta dolosa o negligència.

La responsabilitat civil

- ▶ Des del punt de vista de la intencionalitat podem distingir:
  - ▶ **Conducta culposa o negligent.**
    - ▶ Actes lícits que causen danys per no haver-se pres les precaucions degudes, és a dir, per haver actuat de manera negligent.
  - ▶ **Conducta dolosa.**
    - ▶ Actes en els quals el subjecte és conscient que ocasionarà un dany.

 MENÚ

CAPTCHA
INTELIGENCIA ARTIFICIAL

CIENCIA E INVESTIGACIÓN

HARDWARE Y DISPOSITIVOS

NEGOCIO

CIBERVIGILANCIA

RECONOCIMIENTO FACIAL

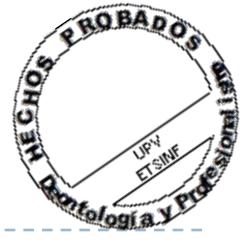
Tesla, demandada por la familia del conductor que murió en accidente de tráfico mientras viajaba con el Autopilot activado

La responsabilitat civil

- ▶ Finalitat:
  - ▶ Regular el sistema de compensacions econòmiques reparadores de danys produïts a terceres persones com a conseqüències de **relacions**
    - ▶ **Contractuals**
      - algú promet a altri que li proporcionarà una cosa o un servei i després, en el moment d'executar aquestes obligacions, qui ha de complir-les no ho fa o ho fa de manera defectuosa, i així ocasiona un dany a la seu contrapart.
    - ▶ **Extracontractuals.**
      - una persona ha d'indemnitzar-ne una altra amb qui no la uneix cap vincle jurídic específic, perquè li ha causat un dany.

Indemnització

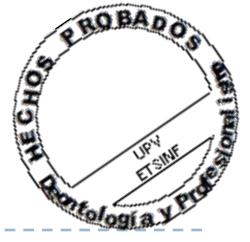

La indemnització

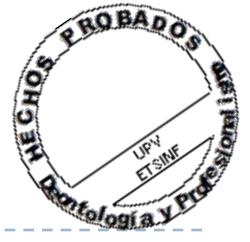
- ▶ Quantificar els danys i perjudicis patits per la persona física o jurídica a causa de l'activitat desenvolupada per aquell subjecte que té responsabilitat i a rescabalar-se dels perjudicis ocasionats.
- ▶ **Reparació intacta,**
  - ▶ el valor de la pèrdua que s'haja patit (**dany emergent**),
  - ▶ el del guany que haja deixat d'obtenir el creditor (**lucre cessant**).
- ▶ La persona que pateix el perjudici ha de ser restituïda a la situació anterior.
- ▶ A banda dels danys patrimonials, estan els extrapatrimonials (**danys morals**).
  - ▶ es refereixen al patrimoni espiritual, als béns immaterials de la salut, l'honor, la llibertat i altres d'anàlegs.

Responsabilitat penal

- ▶ Té com a finalitat designar la persona que ha de respondre pels danys o perjudicis causats a la societat íntegrament, no a un individu en particular.
- ▶ Danys o perjudicis amb caràcter social, ja que són considerats com a atemptats contra l'ordre públic prou greus per a ser fortament reprovats i erigits en infraccions.
- ▶ La responsabilitat civil intenta assegurar a les víctimes la reparació dels danys privats que se'ls han causat;

- ▶ La sanció de la responsabilitat civil és per tant, en principi, indemnitzatòria,
- ▶ La sanció de la responsabilitat penal es preventiva i repressiva.
- ▶ Ambdues responsabilitats poden coexistir en un mateix fet.

La responsabilitat civil en l'àmbit de l'enginyeria

- ▶ En les relacions contractuals es distingeix entre:
- ▶ **Obligació de resultat**
  - ▶ El creditor (client) cerca exclusivament un fi i no li interessa examinar els mitjans de què es valga el deutor (tècnic).
  - ▶ Es produeix l'incompliment de l'obligació si aquest resultat no s'obté, amb independència de la diligència emprada per aquell a qui es va contractar.
- ▶ **Obligacions de mitjans o activitat**
  - ▶ El tècnic es compromet només a fer tots els possibles per procurar al client la prestació que aquest espera (actuar amb diligència.)
  - ▶ Es dona quan el resultat perseguit és massa aleatori i depèn poc de la sola diligència del deutor.
  - ▶ Si el resultat perseguit no s'obté i el tècnic ha prestat l'adequada diligència en les seues actuacions, no n'hi haurà prou per a generar responsabilitat civil del professional.

La responsabilitat civil en l'àmbit de l'enginyeria

La responsabilitat civil professional

- ▶ Danys causats a un tercer com a conseqüència d'una acció o omissió negligent en l'exercici de la seu activitat professional.
  - ▶ Tradicionalment, s'ha reduït o circumscrit l'àmbit professional a aquelles activitats liberals (arquitectes, enginyers, advocats, metges, etc.), caracteritzades en línies generals per trets com l'ús de les facultats intel·lectuals, i una autonomia i àmplies facultats amb vista a la presa de decisions.
  - ▶ En el cas dels enginyers en informàtica, un dels supòsits típics en què pot incórrer en responsabilitat és en la protecció de dades personals.

L'assegurança de responsabilitat civil

- ▶ Pot ser:
  - ▶ Assegurances particulars: Cobreix els riscos derivats de la vida particular, així com la propietat d'habitatges, animals, etc. Exclou els riscos professionals i els de la circulació, i sol estar inclosa en les assegurances multirisc de la llar.
  - ▶ Assegurances industrials: sol fer-se en un únic contracte en el qual s'inclouen diferents garanties segons les necessitats de l'empresa.
  - ▶ Assegurances professionals: cobreixen danys per errors professionals comesos per persones que exerceixen activitats pròpies de la titulació que posseeixen.
  - ▶ Assegurances obligatòries: són exigides per la llei i l'administració com a requisit per a exercir una activitat (ex. assegurança d'automòbils, de caça, d'embarcacions de plaer...).
  - ▶ Assegurances de responsabilitat civil dels administradors: les pòlies de les asseguradores garanteixen als consellers i directius assegurats el pagament de les possibles indemnitzacions que els puguen ser requerides per la seua gestió al capdavant de l'empresa en la seua condició d'administradors d'aquesta.

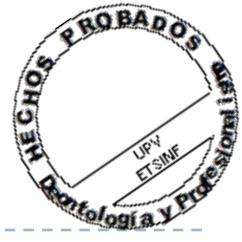
L'assegurança de responsabilitat civil

- ▶ Les companyies asseguradores condicionen la seu responsabilitat i el preu de l'assegurança a uns requisits determinats,
- ▶ I estableixen una sèrie de limitacions i exclusions en les obligacions de l'assegurador:
  - ▶ Límits referents als riscos coberts: aquests límits venen donats per la definició i la descripció de l'activitat realitzada.
  - ▶ Límits quantitatius: les obligacions de l'assegurador quedaran limitades respecte a les quanties de les indemnitzacions per aquests límits.
  - ▶ Límit mínim: poden estar condicionats per una franquícia (quantitat que no queda coberta pel contracte d'assegurança i queda a càrrec de l'assegurat).
  - ▶ Delimitació temporal: la pòlissa pot diferenciar-se en funció de criteris temporals de cobertura.
  - ▶ Delimitació geogràfica: generalment danys ocasionats dins del territori espanyol i reclamats davant l'autoritat judicial espanyola.
  - ▶ Exclusions: les companyies asseguradores tendeixen a establir exclusions generals en altres situacions possibles.
- ▶ <http://www.segurosrc.es/>

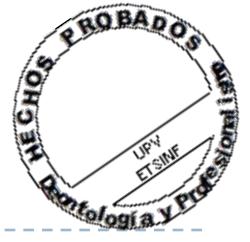
Delictes informàtics

Estan inclosos en alguna legislació específica?

Delictes informàtics

- ▶ **Codi penal (Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre)**
  - ▶ Conjunt de normes jurídiques punitives d'un estat ordenades i recollides en un sol compendi la legislació aplicable.
  - ▶ Objectiu: protegir la societat mitjançant la regulació de les conductes punibles, considerades com a delictes, amb l'aplicació d'una pena.
  - ▶ No preveu el delicte informàtic com a tal.

Delictes informàtics

- ▶ El delicte informàtic podria definir-se com aquell que es comet a través de mitjans informàtics.
  - ▶ Delictes d'estafa, delictes contra la propietat intel·lectual i industrial, etc., és a dir, fets que estan tipificats com a delicte en el Codi penal i que es basen en tècniques o mecanismes informàtics. En aquest sentit, alguns consideren que no cal diferenciar-los dels delictes tradicionals.
- ▶ També aquell que té com a objectiu danyar d'alguna manera ordinadors, mitjans electrònics o xarxes d'Internet. El perjudici provocat és enorme, molt més allà del valor material dels objectes danyats.
- ▶ Les dades o els sistemes informàtics poden ser l'objecte de l'atac o bé el mitjà o l'instrument per a cometre altres delictes.

Característiques dels delictes informàtics

- ▶ Actes imprudents, es cometan sense intenció.
- ▶ Poden realitzar-se de forma senzilla i ràpida.
- ▶ Poden provocar pèrdues econòmiques greus.
- ▶ Es requereixen certs coneixements tècnics, que poden arribar a ser molt sofisticats.
- ▶ No requereixen presència física
- ▶ Dificultats per a comprovar-los, ja que sovint és complicat trobar-ne les proves.
- ▶ La proliferació i l'evolució fan més complicat identificar-los i perseguir-los.

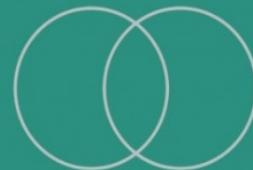

Classificació dels delictes informàtics

- ▶ “els actes dirigits contra la confidencialitat, la integritat i la disponibilitat dels sistemes informàtics, les xarxes i les dades informàtiques, així com l’abús d’aquests sistemes, xarxes i dades”.
- ▶ El Conveni de Ciberdelinqüència del Consell d’Europa

Patrimonials

com la falsedat informàtica o l'estafa informàtica amb repercussions econòmiques.

l'alteració de moviments bancaris o saldos de comptes,
l'alteració d'assistències i notes en el sistema universitari,
el frau amb targetes de crèdit i débit,
els frauds bancaris comuns (*phishing*) i el descaminament (*pharming*), etc.

D'intrusió

contra la confidencialitat, la integritat i la disponibilitat de les dades i els sistemes informàtics,

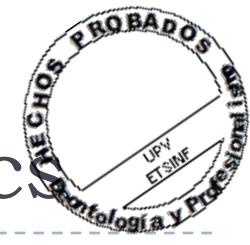
robatori d'identitats, l'ús de claus restringides per a obtenir i divulgar informació, la violació dels sistemes de seguretat dels sistemes informàtics, la connexió a xarxes no autoritzades...

Infraccions vinculades als intents d'atemptats a la
propietat intel·lectual i als drets afins,

còpies il·legals de programari o la pirateria informàtic

Classificació dels delictes informàtics

- ▶ Infraccions relatives al contingut,
  - ▶ exclusivament les infraccions relatives a la pornografia infantil
- ▶ Posteriorment s'hi afegiria actes de racisme i xenofòbia.

[MÓVILES](#) [REDES SOCIALES](#) [BANCO DE PRUEBAS](#) [RETINA](#) [MERISTATION](#)[CIBERACOSO >](#)

La evolución del espionaje casero: así de fácil fue para un profesor vigilar el ordenador de su alumna

Una gran variedad de programas permiten el acceso ilegal a dispositivos ajenos sin apenas conocimientos informáticos

JORDI PÉREZ COLOMÉ

27 DIC 2019 - 11:20 CET

Responsabilitat
Conducta?
Classificació delicte?

Ciberdelincuencia en España: tipos de delitos informáticos

Los delitos informáticos ya están tipificados en la legislación española. Pero su permanente estado de desarrollo y evolución hacen que las autoridades tengan que aumentar los esfuerzos para proteger a las empresas y a los usuarios de los nuevos riesgos cibernéticos. Según las estadísticas del Ministerio del Interior y los datos proporcionados por el OEDI, los tipos de delitos informáticos más comunes en España son:

- **Acceso e interceptación ilícita.** Descubrimiento o revelación de secretos, acceso ilegal informático, otros relativos al mercado o a los consumidores...
- **Amenazas y coacciones** a grupos étnicos, religiosos, autoridades, personajes públicos...
- **Delitos contra el honor:** calumnias e injurias.
- Actos delictivos contra la **propiedad intelectual/industrial**
- **Delitos sexuales.** Exhibicionismo, provocación, acoso o abuso sexual, corrupción de menores/incapacitados, pornografía de menores...
- **Falsificación informática.** De identidad, de moneda, posesión de los materiales y herramientas necesarias para falsificar...
- **Fraude informático.** Son las estafas bancarias o con las tarjetas de crédito en internet.
- **Interferencia en datos y sistema.** Son los ataques informáticos como tal.

A black silhouette of a detective wearing a bowler hat and a trench coat, holding a magnifying glass up to his eye. Below the silhouette is a large, semi-transparent gray shape.

Qui persegueix aquests delictes?

La Brigada de Recerca Tecnològica

Delictes informàtics reconeguts per les Nacions Unides

- ▶ **La Brigada de Recerca Tecnològica és la**
  - ▶ unitat policial destinada a respondre als reptes que plantegen les noves formes de delinqüència com ara:
  - ▶ la pornografia infantil,
  - ▶ les estafes i els fraus per Internet,
  - ▶ els fraus en l'ús de les comunicacions,
  - ▶ els atacs cibernetícs,
  - ▶ la pirateria...
- ▶ **Piratería**
- ▶ **BIT Grupo de delitos telemáticos de la Guardia Civil**
- ▶ http://ccaa.elpais.com/ccaa/2014/04/27/paisvasco/1398621656_702986.html

La Brigada de Recerca Tecnològica

Delictes informàtics reconeguts per les Nacions Unides

▶ Delictes informàtics reconeguts per les Nacions Unides:

- ▶ Fraus comesos mitjançant la manipulació informàtica
  - ▶ manipulació de dades d'entrada o eixida, la manipulació de programes, el frau efectuat per manipulació informàtica...
- ▶ Falsificació informàtica,
  - ▶ com a objecte o com a instrument
- ▶ Danys a programes o dades o modificacions d'aquests,
  - ▶ com ara el sabotatge informàtic, l'accés no autoritzat a serveis i sistemes informàtics, la reproducció no autoritzada de programes informàtics de protecció legal...